

Hodnotící zpráva Kraje Vysočina za rok 2024

Kraj **Vysocina**
ZDRAVÝ KRAJ

1. Obhájení kategorie „C“ a plnění vybraných ukazatelů kategorie „B“ Kritérií MA21

Termín: do 30. října 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: odbory KrÚ

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	Splněno/nesplněno
1.	Ve spolupráci s jednotlivými odbory naplnit kritéria kategorie „C“ a vybraná kritéria kategorie „B“	Naplnění kritérií kategorie „C“	
2.	Plnění vybraných indikátorů z metodiky UR pro kraje	Plnění vybraných indikátorů	

- V roce 2024 se podařilo znovu obhájit Kategorii „C“, a to pomocí naplnění všech ukazatelů z kategorií „D“ a „C“, a zároveň Kraj Vysočina splnil některá kritéria kategorie „B“ (pokročilí), a to:
 - Kritérium 12: Strategie UR města/obce nebo strategický plán rozvoje města/obce respektující principy UR – Strategie rozvoje Kraje Vysočina na období 2021 až 2027, která obsahuje principy MA21 a v opatření 2.10 Kvalitní veřejná správa se přímo zaměřuje na zavádění principů MA21 do veřejné správy.
 - Kritérium 15: Stanovení a sledování vlastních indikátorů ke Strategii UR – zkvalitňování realizátorů v kraji. Pomocí dotačního nástroje pomáháme realizátorům MA21 v Kraji Vysočina zkvalitňovat řízení udržitelnosti.
 - Kritérium 16: Výměna zkušeností a přenos příkladů dobré praxe v oblasti MA21 – sdílení příkladů dobré praxe prostřednictvím webových stránek a facebookového profilu Zdravého Kraje Vysočina, setkání REUSE center Kraje Vysočina.
 - Kritérium 17: Oficiální orgán samosprávy pro sledování stavu UR - V roce 2024 fungoval Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, který se skládá ze

zástupců veřejného, podnikatelského a neziskového sektoru. V roce 2024 se uskutečnilo celkem 5 setkání, zápisy z těchto setkání jsou přístupné na odkazu <https://samosprava.kr-vysocina.cz/vybory/detail/20>.

- Úroveň realizace těchto kritérií je také zveřejněna na <https://ma21.cenia.cz/>.

2. Zvyšování kvality realizace MA21 v obcích Kraje Vysočina

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: municipality Kraje Vysočina

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	Splněno/nesplněno
1.	Motivace realizátorů prostřednictvím dotační podpory v rámci Fondu Vysočiny	Aktualizovaný dotační program	
2.	Metodická pomoc s realizací MA21 v obcích	Konzultace v obcích na místě	
3.	Spolupráce s místními experty v oblasti MA21	Konzultace, metodická pomoc	
4.	Vzdělávání v oblasti MA21	Počet proškolených osob	

Kraj je tvořen především vysokým počtem malých obcí, které nedisponují dostatečnými kapacitami pro realizaci MA21. Kraj vnímá obce jako „důležité partnery“ v procesu rozvoje MA21 v regionu, a proto s obcemi spolupracuje a snaží se jednak zvýšit počet realizátorů MA21 na svém území, ale také i zvýšit kvalitu realizace tohoto procesu.

Počet realizátorů se v roce 2024 neměnil.

Typ municipalit	Rok 2023	Rok 2024
Kraj	1	1
Malá obec	11	11
Obec	10	10
Mikroregion	2	2
MAS	3	3
Ostatní subjekty	16	16
celkem	43	43

Zdroj: www.ma21.cenia.cz

ad 1) Motivace realizátorů prostřednictvím dotační podpory v rámci Fondu Vysočiny.

V roce 2024 byl vyhlášen dotační program MÍSTNÍ AGENDA 21 A ZDRAVÍ 2030 V KRAJI VYSOČINA 2024, který podporoval uplatňování principů udržitelného rozvoje, místní Agendy 21 a Zdraví 2030 v Kraji Vysočina. Program byl zaměřen na podporu aktivit, které mají přímou souvislost s naplňováním Kritérií MA21 a Programu Zdraví 2030 pro Kraj Vysočina. Alokace tohoto programu byla 1,8 mil. Kč. Bylo podpořeno celkem 32 žadatelů složených z obcí, škol, MAS a mikroregionů v celkové výši 1,7 mil. Kč.

ad 2) Metodická pomoc s realizací MA21 v obcích

Koordinátorka Projektu Zdravý Kraj Vysočina a MA21 byla v pravidelném kontaktu s koordinátory MA21 jednotlivých municipalit v regionu. Konzultace jsou poskytovány formou osobních konzultací na místě, telefonicky i prostřednictvím elektronické pošty v průběhu celého kalendářního roku. Další formou pomoci byly semináře a workshopy, které byly zaměřené na praktické plnění úkolů koordinátorů MA21, ať již z prostředků kraje, či financovaných z různých projektů.

ad 3) Spolupráce s místními experty v oblasti MA21

V průběhu roku 2024 docházelo k pravidelné spolupráci mezi realizátory MA21 v Kraji Vysočina. Expertní pomoc jsme využívali především při zajištění vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje, také při sledování dotačních příležitostí a vzdělávání koordinátora na pravidelně konaných školách.

ad 4) Vzdělávání v oblasti MA21

Dne 26. června se v budovách Krajského úřadu Kraje Vysočina konal seminář s názvem „Kvalita ovzduší, změny klimatu, odpadové hospodářství - co možná nevíte“. Hlavním cílem bylo interaktivní naučnou formou přiblížit problematiku kvality a ochrany ovzduší a změn klimatu dětské i dospělé populaci. Zúčastnilo se ho na 220 účastníků ze stran úředníků a studentů.

Dne 19. září se uskutečnil workshop na téma “Předcházení a zvládání stresu, syndromu vyhoření” pro úředníky kraje. Akce se zúčastnilo 32 úředníků.

Dne 6. 3. 2024 se v prostorách krajského úřadu konal seminář organizovaný Českou federací nábytkových bank a re-use center. V rámci něj se setkalo na 20 účastníků, zájemců z obcí a měst o tuto problematiku.

V březnu proběhly v 5ti okresních městech semináře s podtitulem Jak na komunitní energetiku v praxi obcí. Ústředním tématem seminářů byla komunitní energetika v obecní praxi, s důrazem nejen na potenciální přínosy, ale i rizika, která z využití a rozvoje tohoto konceptu plynou.

3. Medializace projektu Zdravý Kraj Vysočina a MA21

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: odbory KrÚ, municipality a organizace Kraje Vysočina

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	
1.	Průběžná aktualizace webového portálu projektu Zdravý Kraj Vysočina a MA21	Aktualizované www	
2.	Propagace aktivit prostřednictvím Facebooku	Počet příspěvků na FB	
3.	Propagace v tištěných a internetových médiích	Počet článků	

Vyhodnocení:

ad 1) Průběžná aktualizace webového portálu projektu Zdravý Kraj Vysočina a MA21

Informace o aktivitách Zdravého Kraje Vysočina a MA21 jsme průběžně aktualizovali na webových stránkách kraje <https://www.zdravykrajvysocina.cz>, kde byly postupně zveřejňovány tiskové zprávy a pozvánky na akce.

ad 2) Propagace aktivit prostřednictvím Facebooku

Kraj Vysočina má facebookovou stránku Zdravého Kraje Vysočina, kde propaguje akce, semináře s tematikou udržitelného rozvoje v kraji, apod. Sdílí zde jak aktivity své, tak i aktivity obcí a spolků v kraji. K 31. 12. 2024 měla FB stránka 413 sledujících. Bylo zveřejněno 138 příspěvků. Sledující jsou z 67,6 % ženy a z 32,4 % muži. Dosah na FB byl 4 900. Odkaz na facebookové stránky Zdravého kraje: <https://www.facebook.com/zdravykrajvysocina>.

ad 3) Propagace v tištěných a internetových médiích

V rámci programu Zdravý Kraj Vysočina a MA21 jsou důležité informace, aktuality, pozvánky, soutěže, ankety a zápisy vkládány na webové stránky <https://www.zdravykrajvysocina.cz> a na facebookový profil <https://www.facebook.com/zdravykrajvysocina>. Na www bylo zveřejněno 24 nových článků.

Naše logo Zdravého Kraje Vysočina je šířeno na akcích pořádaných krajem, ale i realizátory MA21 z území, např. při Čisté Vysočině, Skutku roku, v pozvánkách na semináře v obcích, akce neziskového sektoru, aj. Tyto aktivity jsou propagovány také v Novinách Kraje Vysočina, v případě akcí realizátorů MA21 na jejich internetových či facebookových stránkách, v případě obcí v obecních novinách.

4. Realizace aktivit Programu Zdraví 2030 na období 2021-2025 pro Kraj Vysočina a vyhodnocení aktivit Programu Zdraví 2020 za rok 2023

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: odbory KrÚ, Krajská hygienická stanice, Státní zdravotní ústav, Zdravá Vysočina, BESIP

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	Splněno/nesplněno
1.	Zrealizovat Konferenci k podpoře zdraví na školách Kraje Vysočina na aktuální témata.	1 konference	
2.	Propagace programu Škola podporující zdraví	Počet škol přijatých do sítě ŠPZ	
3.	Motivace Škol podporující zdraví v Kraji Vysočina prostřednictvím dotační podpory v rámci Fondu Vysočin.	Počet podpořených projektů a výše dotace	
4.	Vyhodnocení Akčního plánu Programu Zdraví 2030 na období 2021-2025 pro Kraj Vysočina	Zpracované vyhodnocení - aktualizace	
5.	Podpora a realizace zdravotně preventivních projektů a akcí	Počet aktivit	
6.	Mediální podpora zdravotně preventivních projektů a akcí	Počet aktivit	

Vyhodnocení:

ad 1) Zrealizovat Konferenci k podpoře zdraví na školách Kraje Vysočina na aktuální témata

V polovině dubna 2024 proběhla konference podporující zdraví a udržitelný rozvoj na školách, která nabídla prostor pro diskusi a sdílení osvědčených postupů v oblasti wellbeingu. Přednášející z krajského oddělení policie představil problematiku novodobých závislostí dětí, jako jsou nikotinové sáčky, žvýkáci tabák, zahříváný tabák, elektronické cigarety, energetické drinky či kratom. Upozornil na vysokou míru závislosti a sofistikovanou práci s reklamou u těchto drog a zdůraznil nutnost prevence a spolupráce s rodiči. Zástupkyně Státního zdravotního ústavu v Jihlavě přiblížila vliv stresu na schopnost učení nebo psychické projevy, které mohou u dětí vyústit až ve fyzické obtíže. Prezentace se zabývala také osvětovými programy a metodikami

prevence, které by měly být implementovány do školního prostředí. Akce se zúčastnilo 80 zástupců škol.

ad 2) Propagace programu Škola podporující zdraví

Propagace programu probíhá v rámci akcí Odboru regionálního rozvoje a Odboru školství, mládeže a sportu a je doložena informacemi na webových stránkách www.zdravykrajvysocina.cz. Počet škol zapojených do programu ŠPZ je 49. Jedná se opět o nejvyšší počet realizátorů v mezikrajském srovnání.

ad 3) Motivace Škol podporujících zdraví v Kraji Vysočina prostřednictvím dotační podpory v rámci Fondu Vysočina

V programu MÍSTNÍ AGENDA 21 A ZDRAVÍ 2030 V KRAJI VYSOČINA 2024 žádalo o podporu 16 Zdravých škol a 15 z nich bylo finančně podpořeno. Podpořené aktivity byly zaměřené zejména na osvětu dětí v oblasti zdravého stravování, pohybové a environmentální aktivity.

ad 5) Vyhodnocení Akčního plánu Programu Zdraví 2030 na období 2021-2025 pro Kraj Vysočina (v roce 2023).

V roce 2024 proběhlo vyhodnocení akčního plánu Programu Zdraví 2030 za rok 2023. Jedná se o střednědobý strategický plán na období 2021 – 2025, který se zaměřuje na 8 prioritních oblastí. V rámci těchto prioritních oblastí, zpracoval tým složený ze zástupců odborů krajského úřadu a externích organizací (Státní zdravotní ústav, Krajská hygienická stanice, BESIP, Zdravá Vysočina, Policie ČR) zprávu, ze které vyplývá že se během roku 2023 podařilo uskutečnit dohromady více než 40 osvětových akcí, kampaní, konferencí a seminářů k problematice zdraví a prevence nemocí. V roce 2023 byly akce a kampaně směřovány především na děti, mládež a seniory s důrazem na péči o fyzické i psychické zdraví. Vyhlášenými programy podporující oblasti zdraví a prevence v roce 2023 byly např.: Prevence kriminality 2023, Bavíme se na Vysočině 2023, Celoroční aktivity handicapovaných 2023, Celoroční aktivity mládeže 2023, Provozování domácí specializované paliativní péče, Dobrovolnictví 2023, Místní Agenda 21 a Zdraví 2030 v Kraji Vysočina 2023.

ad 6) Podpora a realizace zdravotně preventivních projektů a akcí

V roce 2024 byl vyhlášen dotační program Místní Agenda 21 a Zdraví 2030. Kraj Vysočina obdržel 34 žádostí od škol a municipalit, ze kterých 32 finančně podpořil. Součástí projektu mnohých z realizátorů byly akce zaměřené na zdraví a prevenci nemocí. Kraj Vysočina také dlouhodobě spolupracuje se Státním zdravotním ústavem, pracoviště Jihlava (SZÚ Jihlava). V roce 2024 se také uskutečnil již třetí ročník akce Vysočina v pohybu, kdy byly veřejnosti otevřeny zdarma vnitřní sportoviště, které měly zájem se do akce zapojit. Vybraná sportoviště nabídla sportování zdarma a tuto nabídku využilo více než 12 tisíc lidí. Kraj Vysočina pořádal 15. ročník Krajského diabetologického dne. Akce přilákala na 102 účastníků se zájmem o tuto problematiku. Účastníci akce měli také možnost nechat si změřit hladinu cukru a cholesterolu v krvi, krevní tlak a množství tuku v těle. Na závěr přednášek také mohli vyzkoušet cvičení, které je vhodné

především pro diabetiky pod vedením Lenky Vrzalové ze Státního zdravotního ústavu, regionální pracoviště Jihlava.

ad 7) Mediální podpora zdravotně preventivních projektů a akcí

Zveřejňování tiskových zpráv ke konání zdravotně preventivních projektů a akcí v Novinách Kraje Vysočina. Na webových stránkách kraje www.zdravykrajvysočina.cz jsme v roce 2024 zveřejnili 24 příspěvků. Sdílení pozvánek na akce na facebookovém profilu Zdravý Kraj Vysočina, která má 413 sledujících.

5. Zapojování mládeže

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: OŠMS, odbory KrÚ, municipality a organizace Kraje Vysočina, Rada studentů Kraje Vysočina

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	
1.	Zapojování mládeže do aktivit Zdravého kraje	Počet akcí	

Vyhodnocení:

ad 1) Zapojování mládeže do aktivit Zdravého kraje

Již tradičně se mládež zapojuje do akce Čistá Vysočina. K zapojování mládeže do aktivit Zdravého kraje dochází prostřednictvím dotačního programu MA21 a Zdraví 2030 v Kraji Vysočina. V roce 2024 podalo své projekty 34 žadatelů, z nichž 16 bylo mateřských a základních škol.

Kraj Vysočina také spolupracuje s neziskovou organizací Hodinou H, která se zaměřuje na koordinaci školních parlamentů, podporu celoživotního vzdělávání, dobrovolnictví a aktivního zapojení dětí do dění v kraji. V rámci oslav Evropského dne jazyků se v sídle této organizace v Pelhřimově vystříдалo 150 žáků ze ZŠ zapojených do jedinečné akce zaměřené na poznávání evropských regionů a jazyků.

6. Pokračování ve sdílení dobré praxe MA21 v Kraji Vysočina mezi jinými municipality a zahraničními realizátory

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: jiné kraje, zahraniční realizátoři

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	
1.	Realizace projektu	Výstupy projektu	

Vyhodnocení:

ad 1) Realizace projektů přeshraniční spolupráce INTERREG V-A AT-CZ

V průběhu roku 2024 jsme začali realizovat projekty Healthacross MED NET a projekt Sala Cultura CZonA financované z programu Interreg Rakousko – Česko. Zástupci Kraje Vysočina, Dolního Rakouska, Jihomoravského kraje a Nemocnice Znojmo se 12. dubna 2024 setkali na zahajovací konferenci k projektu Healthacross MED NET v rakouském St. Pöltnu, kde se zabývali aktuálními tématy v oblasti zdravotnictví - přeshraniční paliativní péči, vzdělávání v digitální formě a invazivní kardiologií.

Zástupci rakouských partnerů projektu CZonA se setkali 5. září 2024 na zahajovací konferenci v sídle Krajského úřadu Kraje Vysočina v Jihlavě. Projekt zahrnuje řadu aktivit např. modernizaci expozic, organizaci kulturních akcí a společnou prezentaci obou regionů.

7. Vzdělávání v oblasti MA21 a UR

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: odbory KrÚ, organizace a municipality Kraje Vysočina

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	
1.	Akreditované školení koordinátora projektu Zdravý kraj a MA21	Účast koordinátorky na akreditovaném školení	
2.	Seminář pro zaměstnance kraje a municipalit kraje, které realizují MA21 na téma strategické plánování, udržitelný rozvoj a MA21	Počet účastníků	

Vyhodnocení:

ad 1) Akreditované školení koordinátora projektu Zdravý kraj a MA21

V roce 2024 se koordinátorka Lucie Kropáčková zúčastnila tří akreditovaných školení od NSZM, získala Zlatý certifikát. Dále se účastnila akreditovaného školení na téma Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích.

ad 2) Seminář pro zaměstnance kraje a municipalit kraje, které realizují MA21 na téma strategické plánování, udržitelný rozvoj a MA21

V roce 2024 byly pro úředníky kraje nabídnuty semináře na téma kvalita ovzduší, změny klimatu, odpadové hospodářství, předcházení a zvládání stresu, syndromu vyhoření a šetření s energiemi, kterých se zúčastnilo více jak 100 účastníků.

8. Plánování s veřejností

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: odbory KrÚ, organizace a municipality Kraje Vysočina

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	
1.	Uspořádání Fóra Zdravého Kraje Vysočina 2023 a jeho vyhodnocení	Počet účastníků	
2.	Zapojování veřejnosti do projednávání problémů a záměrů	Účast odborné i laické veřejnosti na projednávání	

Vyhodnocení:

ad 1) Uspořádání Fóra Zdravého Kraje Vysočina 2023

V listopadu 2023 se uskutečnilo fórum Zdravého Kraje Vysočina. Jeho výsledkem byla formulace dvaadvaceti námětů definovaných zástupci odborné i laické veřejnosti. Začátkem roku 2024 proběhla internetová anketa srovnávající názory občanů a odborníků, jejímž výsledkem bylo ověření že 6 z výše uvedených témat je pro veřejnost významných.

ad 2) Zapojování veřejnosti do projednávání problémů a záměrů

Dne 29. 4. 2024 se uskutečnil Kulatý stůl v souvislosti s tvorbou Strategie romské integrace v Kraji Vysočina pro období 2024 – 2028 (dále jen „strategie“). Jednání se účastnili zástupci Krajského úřadu Kraje Vysočina, romské menšiny a další hosté.

V březnu jsme uspořádali sérii odborných seminářů, které se konaly v jednotlivých okresních městech, se zaměřením na nově vznikající legislativu a možnost realizace projektů komunitní energetiky. Účastnili se jich zástupci obcí a měst, které mají o tuto problematiku zájem.

9. Aktivní zapojení do celostátních osvětových kampaní

Termín: do 31. prosince 2024

Odpovědnost: Výbor pro rozvoj strategických projektů, životní prostředí a MA21, Kropáčková

Spolupráce: odbory KrÚ, organizace a municipality Kraje Vysočina

	Úkoly vedoucí k naplnění návrhu	Indikátory	
1.	Zapojování do celostátních kampaní	Počet kampaní	
2.	Intenzivní spolupráce se zapojenými organizacemi a veřejností, průběžné zlepšování propagace aktivit	Počet zapojených účastníků	

Vyhodnocení:

ad 1) Zapojování do celostátních kampaní

V rámci Dne Země proběhl další ročník akce Čistá Vysočina – tradiční akce se na Vysočině zúčastnilo v roce 2024 více než třicet tisíc dobrovolníků, kteří v rámci Čisté Vysočiny ulehčili regionu od 64 tun odpadků a dalšího nepořádku. Celkem se na Vysočině zapojilo 790 skupin, organizací i jednotlivců.

Dále jsme propagovali akce jako Do práce na kole (Do školy na kole), Evropský týden mobility, Dny Zdraví a 10 000 kroků, Světový den diabetu a Den Země.

ad 2) Intenzivní spolupráce se zapojenými organizacemi a veřejností, průběžné zlepšování propagace aktivit

Kraj Vysočina se snaží spolupracovat se všemi municipalitami v kraji, s neziskovým i podnikatelským sektorem. V rámci zapojení do MA21 a Zdravých měst, Kraj Vysočina nabízí možnost propagace akcí municipalit a neziskových organizací na facebookovém profilu Zdravého kraje nebo na www stránkách Zdravého kraje.

10. Realizace projektů a aktivit

	Aktivita	Termín	
1.	Stakeholder dialog na téma rozvoje reuse center	6. 3.2024	
2.	Semináře pro obce k tématu Energetiky	5x - 13. 3., 18. 3., 20. 3., 26. 3., 27. 3. 2024	
3.	Čistá Vysočina	leden - duben 2024	
4.	Konference k podpoře zdraví na školách Kraje Vysočina	1. 4. 2024	
5.	Zahajovací konference v projektu Healthacross MED NET	1. 4. 2024	
6.	Konference geoparků	23. 4. 2024	
7.	Skutek roku	leden - červen 2024	
8.	Výroční konference k tématu energetiky	5. 6. 2024	
9.	Workshop s odbornou exkurzí (do nově vybudovaného hospice - Lůžkový hospic Kraje Vysočina v Havlíčkově Brodě)	říjen 2024*	
10.	Vzdělávací kurz pro pracovníky z ČR i Rakouska v oblasti paliativní péče – dvoudenní	listopad 2024*	

			
11.	Krajský diabetologický den	podzim 2024	
12.	Školení pro úředníky 2024	2024	
13.	Podpora a realizace zdravotně preventivních projektů a aktivit	2024	
14.	Cirkulární ekonomika	celý rok 2024	

*akce budou realizovány až v roce 2025
